

РЕШЕНИЕ

№ 4402

гр. София, 02.07.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, XII КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ,
в публично заседание на 25.06.2021 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Антоанета Аргирова

ЧЛЕНОВЕ: Татяна Жилова

Луиза Христова

при участието на секретаря Емилия Митова и при участието на прокурора Стоян Димитров, като разгледа дело номер **4952** по описа за **2021** година докладвано от съдия Луиза Христова, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 72, ал. 4 от Закона за Министерството на вътрешните работи /ЗМВР/ във връзка с чл. 208 и следващите от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/.

Образувано е по касационна жалба на полицейски орган от 01 РУ при Столичната дирекция на вътрешните работи /СДВР/ срещу Решение от 07.04.2021 г. по дело № 6065/2020 г. на Софийски районен съд /СРС/, Наказателно отделение, 13-и състав. С решението се отменя задържането на Н. И. И. въз основа на заповед рег. № 22533/167 от 31.01.2020 г., издадена от полицейски орган от 01 РУ при СДВР.

В касационната жалбата са изложени съображения за неправилност на съдебния акт, постановен при съществено нарушение на процесуалните правила и в противоречие с материалния закон. Видно от събраните по делото доказателства, за издаването на заповедта е необходимо да има достатъчно данни за извършване на престъпление по смисъла на чл. 72, ал. 1, т. 1 ЗМВР, вкл. и предположение, като са изложени и доводи за разликата с вземането на мярка за неотклонение по НПК. Като фактическо основание за задържането е посочено, че лицето съзнателно е попречило на полицейските органи да изпълнят задължението си по служба – извършването на полицейска проверка. При проверка редовността на неговите лични документи и на управлявания от него автомобил той е избягал в гориста местност. Не били допуснати съществени процесуално нарушения, пречатващи правото на защита на

задържаното лице. Навеждат се доводи за съразмерност на задържането с преследваната цел /чл. 5, § 1 от Конвенцията за защита на правата на човека; чл. 6, ал. 2 АПК/. Моли решението да бъде отменено, а оспорената заповед - потвърдена. Претендира юрисконсултско възнаграждение. Прави възражение за прекомерност на адвокатския хонорар на пълномощника на ответника.

Ответникът - Н. И. И., редовно уведомен, изразява становище за неоснователност на жалбата. В отговор по касационната жалба моли решението да бъде оставено в сила. Установената в действителност фактическа обстановка била подведена под релевантния материален закон. Не били налице предпоставките за издаване на заповедта за задържане по чл. 72, ал. 1, т. 1 ЗМВР, като не била спазена разпоредбата на чл. 74, ал. 2, т. 2 ЗМВР. При задържането на И. била употребена сила и нанасяне на побой от полицейски служители, което обстоятелство било отразено в доклад на Държавния департамент на САЩ. Претендира направените разноски и за двете съдебни инстанции.

Софийска градска прокуратура изразява становище за неоснователност на жалбата.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С.-град, XII-и касационен състав, като прецени събраните по делото доказателства и наведените касационни основания, прилагайки нормата на чл. 218 от АПК, приема следното от фактическа и правна страна.

Касационната жалба е депозирана в законоустановения срок от активно легитимирано лице срещу акт, който подлежи на оспорване, поради което същата е процесуално допустима. Разгледана по същество, тя е неоснователна.

Решението на Районния съд е валидно и допустимо, доколкото същото е постановено по подадена в срок жалба срещу акт, който подлежи на съдебен контрол, като произнасянето е извършено от компетентен съд в рамките на правомощията му.

С процесната заповед на основание чл. 72, ал. 1, т. 1 от ЗМВР Н. И. И. е задържан за срок до 24 часа на 31.01.2020 г. в 21:00 часа. Видно от отбелязването в същата заповед, задържаният е освободен на 01.02.2020 г. в 03:30 часа. Въпреки разпределената доказателствена тежест по делото не са представени доказателства за образуване срещу г-н И. проверка, досъдебно производство или производство по УБДХ във връзка с деянието, за което е задържан, както и информация за техния ход. Приложено е писмо от Директора на СДВР, в което той сочи липсата на достоверни данни, които да потвърждават изнесената информация за неправомерна употреба на физическа сила от страна на служители на ОСПС – СДВР срещу Н. И. И.. Приложени са към делото – акт за установяване на административно нарушение, копие от книгата за задържаните лица, декларация от задържаното лице, протокол за обиск на лице, докладна записка за задържането на лицето, протокол за извършване на проверка за употреба на наркотици или упойващи вещества, съдебно-медицинско удостоверение и други.

Разпоредбата на чл. 72 от ЗМВР регламентира правомощието на полицейските органи да задържат в специални помещения за срок от 24 часа лицата, по отношение на които са налице обстоятелствата на чл. 72, ал. 1, т. 1 - 7 от ЗМВР включително. Задържането под стража на основание чл. 72, ал. 1, т. 1 от ЗМВР за срок не по-дълъг от 24 часа, представлява по смисъла на чл. 22 от ЗАНН принудителна административна мярка, която има за цел да се предотврати възможността лицето да извърши престъпление или да се укрие. За прилагане на нормата е достатъчно наличие на данни за извършено престъпление и данни то да е извършено от

задържаното лице, без дори да е необходимо да се уточнява характера на престъплението. Тези данни може да не са достатъчни за образуване на досъдебно производство, но са достатъчни да се направи извод, че задържаното лице е извършило престъпление. За прилагането на тази ПАМ не е необходимо да са събрани доказателства, установяващи по категоричен начин вината на лицето, извършило престъпление по смисъла на НК. Достатъчно е само наличието на данни, обосноваващи предположението, че има вероятност лицето да е извършител на престъплението или да е съпричастно с него, което дава право на административния орган при условията на оперативна самостоятелност да наложи мярката. В този смисъл е и утвърдилата се практика по прилагане на чл. 5, § 1, б. „с“ ЕКПЧОС.

В случая не са били налице данни за извършването на престъпление по смисъла на чл. 72, ал. 1, т. 1 ЗМВР, която норма е възпроизведена в заповед рег. № 22533/167 от 31.01.2020 г. В заповедта липсва посочване на фактите, въз основа на които е постановено самото задържане. Конкретизирано е единствено „опит за осуетяване на проверка“. Не се твърди да е осъществено каквото и да е престъпление по смисъла на чл. 9 НК, нито в преписката са налице такива данни.

Полицейският орган не е мотивирал необходимостта от задържането, като не е посочил въз основа на какви обстоятелства го предприема. Принудителната административна мярка, каквато безспорно е задържането на лице за срок до 24 часа, е приложена спрямо Н. И. в противоречие с принципа за съразмерност по смисъла на чл. 6 АПК, като ограничаването на правото на свободно придвижване не е с оглед постигане на предвидени в закона цели: да се съдейства за разкриване на престъпление и да се осуети възможността за укриване на извършителя. Отделно от това, касае се за деяние, за което липсват данни за извършена преценка по чл. 9 НК. Не се постигат и целите на превенцията – да се препятства настъпването на неблагоприятни последици за лицето и за други членове на обществото вследствие поведението на И.. Изведените от практиката на Европейския съд по правата на човека принципи по прилагането на чл. 5, § 1 КЗПЧОС, отнесени към настоящия случай, водят до извод, че за задържането на Н. И. И. не са налице данни, обуславящи реална необходимост в името на обществения интерес, който след извършване на „теста на справедливия баланс“ е предпочетен над правото на зачитане на личната му свобода.

Видно от приложената докладна записка от полицаи И., на [улица]и [улица]при извършване на проверка на документи лицето И. е напуснало автомобила си и е избягало в гориста местност като не се посочват данни за извършено престъпление. С твърдението, че „до поставянето на белезници е употребена физическа сила“, не се опровергава обективираният извод. Наличието на наранявания, за удостоверяването на които са приложени писмени доказателства, би могло да бъде основателно предположение за употребата на физическа сила, но е ирелевантно при разглеждане на настоящия спор, тъй като предмет на изследване е дали са били налице предпоставките за задържане на лицето. Горното се потвърждава и от съставения АУАН за неизпълнение на разпореждане по смисъла на чл. 64 ЗМВР. В този акт се сочи осуетяването на проверка, но не и в какво се изразява незаконосъобразното съставомерно поведение по чл. 6 ЗАНН, за да се твърди неизпълнение на разпореждане от страна на И.. Липсват данни какво е съдържанието на разпореждането, влязло ли е в сила, тъй като то подлежи на оспорване по смисъла на чл. 64, ал. 7 ЗМВР, и издадено ли е наказателно постановление за нарушение на чл. 64

ЗМВР. Още повече, че неизпълнението на разпореждане на полицейски орган е административно нарушение, а не престъпление, за данни за каквото е задържан И.. Освен това заповедта за задържане е издадена преди акта за установяване на административното нарушение, с който всъщност се констатира фактът на нарушението по чл. 64 ЗМВР.

Липсва и информация за причината за извършване на проверка с цел установяване самоличността на лицето по смисъла на чл. 70, ал. 1 ЗМВР, доколкото в т. 1 от цитираната разпоредба е конкретизирано, че тази проверка се извършва по отношение на лице, за което има данни, че е извършило престъпление или друго нарушение на обществения ред, а в т. 2 - когато това е необходимо за разкриване или разследване на престъпления и при образувано административнонаказателно производство. Непредставянето на документи за самоличност и създаването на пречки за установяване самоличността на лицето са елемент и от фактическия състав на административни нарушения по ЗБЛД. Това обаче, е предпоставено от извършването на проверка по смисъла на чл. 70, ал. 1, т. 3 ЗМВР, свързана с осъществяването на контрол по редовността на документите за самоличност и пребиваване в страната. Съгласно чл. 72, ал. 1, т. 4 ЗМВР полицейските органи могат да задържат лице при невъзможност да се установи самоличността му в случаите и по начините, посочени в чл. 70 от с. з., каквито данни в оспорената заповед няма. Не се констатира и от събраните по преписката доказателства, че не е установена самоличността на лицето. Административният орган е следвало изрично да посочи в оспорената заповед разпоредбата на чл. 72, ал. 1, т. 4 ЗМВР, ако се твърди невъзможност да се установи самоличността на лицето.

Налице е неспазване на правната норма на чл. 74, ал. 2, т. 2 ЗМВР, регламентираща съдържанието на заповедта за задържане, с което се препятства възможността на лицето да разбере за кое свое поведение е задържано и да организира защитната си теза, както и се затруднява преценката на съда какви са в действителност осъществилите се факти и правилно ли е приложен материалният закон.

Предвид изложеното, настоящият съдебен състав намира, че не са налице касационните основания по чл. 209, т. 3 АПК, обуславящи отмяна на съдебния акт поради неговата неправилност /чл. 221, ал. 2 АПК/. Решението на СРС е поставено в съответствие с материалния закон и неговата цел, доколкото не е налице незаконосъобразност на оспорената пред него заповед по смисъла на чл. 146 АПК.

С оглед изхода от спора, на ответника се дължат разноски, но поради липсата на доказателства за уговорено и реално заплатено адвокатско възнаграждение за осъщественото по настоящото дело процесуално представителство, такива не следва да му се присъждат. Същото се отнася и за разноските за предходната съдебна инстанция, тъй като такива изрично са присъдени с оспорения съдебен акт.

По изложените съображения и на основание чл. 221, ал. 2 от АПК във връзка с чл. 63, ал. 1 от ЗАНН, Административен съд София – град, XII-и касационен състав,

РЕШИ:

ОСТАВЯ В СИЛА Решение от 07.04.2021 г. по дело № 6065/2020 г. на Софийски районен съд, Наказателно отделение, 13-и състав.

Решението е окончателно.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: